

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre 2 frt.
 Fél évre 1 „
 Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
 beküldése után ingyen.
 Egyes szám ára 5 kr.
Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Rózsa-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piacz,
 Vilmos söreresznye szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többszo-
 rinél 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknel nagyon
 kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyiltér“-ben megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói*
hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
K. Lajos és László Albert könyvkereske-
 désében, Budapest: *Goldberger A. V.,*
Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
és Vogler, A. Opelek, Schalek H. és
 Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
 furthban: *G. L. Dawbe és Mosse Rudolf*
 hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Protestáló nagy gyűlés Debreczenben.

☞ Megvallom, nem találok korrektnek a
 czimet, melyet jelen közleményem élére füg-
 geszték. De jobb híján s ha kimagyarázom ma-
 gam — talán elég jó lesz.

Nem református nagy gyűlést ohajtok én
 Debreczenben, hanem az egész Magyarorszá-
 gól összesereglett, mindenféle vallású, oly fel-
 világosodott hazafiak Debreczenben egymással
 találkozását, mely már magába véve hangos
 tiltakozás legyen a fővárosi katolikus nagy
 gyűlés, mint ilyen s ennek mindenféle hatá-
 rozata ellen s bizonyítékul szolgáljon a külföld
 előtt, hogy nálunk nem mindenki a 13-ik szá-
 zadban él sőt az optima pars megérti a jelen
 intő szöveget.

Előismeréssel adózom a „Debreczen“ s
 utána a „Debreczeni Ellenőr“ harcosainak,
 kik megelőztek engem e gondolatban. S rajta
 leszek, hogy e tekintetben minden lehető meg-
 mozgassak az eszme megtestesülését illetőleg.

Dehát, minek az a debreczeni református
 nagy gyűlés — kérde tőlem t. olvasó.

Hogy ezen kérdés megfejtése tolaokodik
 tollam alá: igazán félek, hogy annyi tárgyla-
 gossággal, mennyit a t. olvasó méltán megvár-
 hat, talán nem is rendelkezem. Nincs a kárho-
 zatásnak, — hogy ne mondjam, a káromlás-
 nak, — az a kifejezése, melyre rá ne szolgál-
 tak vala, a kath. egyház hiv. i régebbi viselke-
 desök — de kiválólag fővárosi nagy gyűlésük
 alkalmával.

Hitegetés ámitás, csábitás, ígérlet, szen-
 teskedés, fanatizálás, ijesztés, kecsgetetés, a
 jelenvaló és jövőre való hivatkozás; a lelki-
 üdv biztos kilátása, a pokol égető kintja; pénz,
 gyanúsítás, feldulása, semmibe vétele a legszen-
 tebb érzelmeknek s a jó ég tudná elmondani:
 mik még azok a fegyverek, mikkel harcol a
 klérus a polgári házasság ellen; merészkedik
 beavatkozni saját, minden idegent kitiltó, al-
 kotmányos intézményeinkbe is, csak hogy czélt
 érjen. Bele vonja a küzdelembe az egyház ja-

vainak is szekularizálást, csak hogy annál több
 „bolondot csináljon“ magának.

Nem ösmeretlenek e fegyverek egyike is
 előttünk; egy idős ez az egyházzal; vészes
 suhogása visszaviszi hallóérzékünket oda mikor
 még az elméken nehéz köd, sötét éj borult.
 Láttuk e fegyvert koronás főeknek feszítve;
 ártatlanok ellen sujtólag; tudósok ellen meg-
 bénítólag; a társadalmi renden, szokásokon,
 erkölcsökön rá nehezülve. Ösmerjük létfeltéte-
 lét is e fegyvereknek. A fé.vezetés, butítás
 posványában vannak ezek elrejtve, mit kerül a
 jó izlés; min megbotránkozik a nemes szív;
 elfordul a fegyelmezett ész; mitől elfut a hu-
 mánitás, mely felé soha nem fordul az egész-
 séges társadalom.

Tehát hogy még ma is megvannak e fegy-
 verek — jól tudjuk; de már azt nem értjük,
 hogy szép Magyarországon ma is vannak oly
 férfiak, kik e fegyvert használják.

Vannak nevek mikről e hazának annyi
 fényes napja beszél; s ma ők is a démonok
 táborában csatlósokul szerepelnek; eldobják
 azt a fényes hagyományt, mely kötelezi őket
 mindig előbbre-előbbre törni: csak azért, hogy
 nyalhassák kezét ennek vagy amannak.

Azon csodálkozunk, hogy a klérus mű-
 velt, tudományos fői, kik lehetlenség, hogy a
 mai kor mozgó eszméit ne ösmernék; lehe-
 tetlen hogy látói, hallói ne legyenek a fevilá-
 gosodás, liberalizmus fényes napja alatt folyó,
 nyüzsgő életnek: odaadják nevüket mindazon
 gyáva üzelmeknek, miket, hiszem, magok közt
 osszalnak is.

Mely emberi hatalom az, mi őket eltiltja
 meggyőződésük nyiltan, férfiasan kimondásától.
 Vagy mely ördög az, hogy így el vannak telve,
 fel vannak bujtva, ki vannak vetköztetve saját
 énjökből. Lehet-e azt go dolni józanesszel,
 hogy, józan eszükre hallgatva, józanul akarják
 magukat nem józannak bemutatni, a józanabb
 közönségnek? Vagy mint az irás mondja:
 „édes börtöl itt asodának meg“, hogy
 örültségeiket látva az ország, elforduljon tőlök
 egyszer s mindenkorra: fejtetőre akarják ál-

litani a vallási kérdést; felidézni annak minden
 következményeit? Vagy egyenesen a hon ellen
 akarnak törni? Mert hiszen amit ők végeztek
 a fővárosi nagy gyűlésen, az már nem a polgári
 házasság kérdése többé, hanem a nemzeti poli-
 tika ellen való törekvés.

Nos, kedves olvasóm, ha többet nem mon-
 dok is: elég ennyi annak bebizonyítására, hogy
 igenis egy kontra nagy gyűlésre, itt Debreczen-
 ben nagy szükség van.

S itt minálunk Debreczenben is vannak
 katholikusok, kik megmosolyogják a vólt fővá-
 rosi nagy gyűlést; vannak más vallásúak, kik
 szívesen manifesztálnak ellene. Hát az egész
 országban hányan és mennyien vannak?!

Nem a kath. egyház, nem a hívők, nem a
 hitelvek ellen kell nekünk tüntetnünk. Mi
 kinek-kinek hitét a legnagyobb tiszteletben
 tartjuk; kinek-kinek hitéhez semmi közünk.
 Hogy mit tesz a klérus hívői jelen és jövő bol-
 dogságáért, azt is mind tiszteletben tartjuk.

Nekünk szükségünk van a debreczeni
 nagy gyűlésre: mert ez lesz először is l á t h a t ó
 kifejezése annak, hogy a fővárosi nagy gyűlés
 elveivel nem értünk egyet; aztán másodsor,
 hogy mi, minden felvilágosodott fiát e
 h a z á n a k színről-színre láthassuk; aztán, hogy
 gondolkodjunk a m ó d r ó l, e s z k ö z ö k r ó l,
 melyekkel a polgári házasság létrejöttét elő-
 segítsük; aztán végre, hogy a külföldnek
 fülébe kiálthassuk mi a tudomány, mű-
 veltség, művészet, ipar, mindenféle rendű, rangu,
 vallá-u, magyar, tiszta fejű emberei: hogy más
 egészségesebb faj lakja e drága hont, ma már,
 mely nem hunyja be szemét a haladó kor előtt;
 kiállja a versenyt bármely nációval e föld
 kerekén felvilágosodás dolgában is.

Ezért kell nekünk a debreczeni nagy
 gyűlés; ezért kérjük mindazokat kik velünk
 egy véleményen vannak, hogy gondolkozzanak,
 cseréljenek eszméket, verődjenek össze, hogy
 mint egy test, egy lélek jöhessenek el ide Deb-
 reczenbe, s hangoztassák a humanizmus nevé-
 ben tiltó szavukat.

Ugy legyen!

A székely kivándorlás.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter Január
 21-re ánkétre hívta össze a legnagyobb hazai gyárak
 igazgatóit, nevezetesen: A magyar fegyvergyár,
 Ganz és társa vasöntőde és gépgyár, Schlickféle
 vasöntőde és gépgyár, Danubius hajó és gépgyár
 r.-t., Aradi vágongyár, Kis-Jenői hajlított fabutor-
 gyár, Leszámitoló és pénzváltó bank, hajóépítő vál-
 lalat, Rimamurány-Salgótarjáni vasmű r.-t., Duna-
 gőzhajózási társulat ó-budai hajógyára, a magyar
 államvasutak vas- és gépgyárak stb. igazgatóit.

A miniszter megnyitván az ülést, kijelentette,
 hogy a székely kivándorlás megakadályozása czél-
 jából hívta össze az ánkétet. Röviden szólta, hogy
 a kormány már több irányban évek óta tett kísér-
 letet mindez ideig igen kevés eredménnyel jártak,
 nem bírván népszerűsége szert tenni a nép alsóbb
 rétegeiben. Most azonban szerencsés akcióba kez-
 dett, melylyel a hazai munkáselemnek kívánja a
 székely ifjuságot megnyerni és iparilag kiképezni
 oly állásokra, melyeket ezidőszertleg legtöbbször
 külföldiek töltenek be. E törekvésben kettős czél
 vezeri, t. i. hogy a székelység ifjabb nemzedékét
 az anyaország felé irányítsa, hogy a hazai gyárakban
 levő befolyásosabb: u. m. mesteri, elmunkási ál-
 lások magyar kezekbe jussanak, mi által egyszerű-
 smind a többnyire idegen elemektől hazánkba
 hurczolt szocialis eszmék és törekvések terjedé-
 sének is gátat vetnének.

Azon kívül elérnék fokozatosan azt is, hogy
 ez által a hazai gyárak minden fokban magyar
 elemek kezében, magyar érdekek szolgálatában
 állanának. E czélok lebegtek szeme előtt és ezért
 megbizta a magyar államvasutak gépgyárainak
 igazgatóságát és az iparfelügyelőket részletes
 szervezeti szabályok elkészítésével.

Egyszermind kijelenti a miniszter, hogy már
 is negyven székely ifjút helyeztetett el a magyar
 államvasutak gépgyárában teljesebb ipari kiképez-
 tetés czéljából.

G a á l J e n ő m i n . t a n . i s m e r t e t i a s z e r v e z e t e t
 és azt a szükséges részletek és felvilágosítások
 megadása után a gyárak megjelent képviselői álta-
 lánosságban elfogadják és a miniszter nemes és
 gyakorlati tervét szintén hazafias feladatuknak
 tekintik. Megígérik, hogy hazafiasan támogatják a
 minisztert, hogy az akcióhoz méltán fűzött várako-
 zásai teljesüljenek.

Ilyenformán még mintegy száz székely ifjunak
 felvételét határozták el.

(„Magyarország.“)

T Á R C Z A.

Körülöttem...

Körülöttem jönnek, mennek,
 Halvány árnyak, régi képek.
 Lassan, félve, lopva járnak,
 Tova tűnnek, meg sem állnak.

Mint ha félne, mint ha sirna.
 Mindnek olyan borús arca,
 De meg nem áll, egy sem marad.
 Folytatják a vándorutat.

Minden tova tűnő képpel.
 Egy-egy fényes szikra vész el.
 Lánggal égő forró vágyak
 Lesznek halvány, lenge árnyak

Minden el hágy, tova halad,
 ...Csak egy seb van a mely marad
 Álom, ábránd messze tűnnek,
 Ez el nem hagy, egyre éget.

Lengő árnyak, régi képek!
 Tanítsatok hogy ha lehet
 Ujra élni, bizva tűrve,
 Imádságra — feledésre!

Vértessy Ida.

Első polgári esküvő.

Irta: **Gondy Károly.**

— Nagyságos ur, egy furcsa pár cseléd van
 itt; nem tudom mi járatban lehetnek... a nagy-
 ságos polgármester ur után kérdézősködnek. Jelenti
 az extra sujtásos hajdu.

— Igen? hadd jöjjenek; jó ideje hogy várom
 őket. Tegye le azt a pipáját... látja hogy én is
 letettem a csibukom; már érthetne róla „egyszer.“

Az első polgári napsugár be hatolt a pipa
 tömjén ködén a polgári oltárra: az iró asztalra. A
 finom, udvarias polgári pap lágy szava: a „vox
 humana“ hangjainál vonult a hivatalos helyiségbe
 az „első mátká pár.“

— Isten hozta! Ah mennyire örvendek!...
 Mily ritka hivatalos kifakadás! A mirtus kos-
 szoru bimbói dagadoztak az öröm könnyek ársjától;
 egy némelyike pattanva ki is feslett mint a geszte-
 nye a parázson.

— Tehát csakugyan én vagyok az a szeren-
 csés, ki az önök szívbéli frigyüket megerősíteni
 van hivatva. Istenem! gondoltam volna-e ezt a
 tiszteletes és tisztelendő megtiszteltetést még fő-
 kapitányi minőségemben?! Az vagyok ki voltam:
 a „szívek“ rabjai felett mondom ki az „élet-
 fogytiglant.

Igaz, semmi sem változik a nap alatt!

— Bizony, én (a vőlegény) sem gondoltam
 volna, hogy itt a poros akták között (a hallgatkozó
 hajdu megrezzen) a hol irnokskodtam, hogy „itt“

fogok még menyasszonyommal szívbéli megkere-
 séssel alkalmatlankodni a főtiszt... a főpolg... a
 nagyságos urnak.

— Ah kérem, nagyon, de nagyon örvendek,
 hogy épen ily szép menyasszonyon kezdettem meg-
 debütemet.

A menyasszony lesütött szemmel, pirulva
 nyújtja lilium kezét az udvarias esketőnek. E bókra
 még a vőlegény frakkjának a gombjukában is bom-
 ladozni kezdett a mirtus bimbó.

— Igen, — folytatá az eskető — ugy is az
 egyházkerület világi főgondnoka vagyok, nem mesze-
 sze esik a hatáskörömtől... polgári pap vagyok.

A hajdu felizgatva e rendkívüli látogatástól
 lábujhegyen állva ugyancsak nyomja fülét az ajtó-
 nak. De hiába, mert a hajdu nem csak a harang-
 öntéshez de még a latin nyelvhez sem ért.

— ...Ego vos conjugo... Én benneteket
 egybekötök az atya (Wekerle) fiu (Szilágyi) és
 szent lélek (Csáky) nevében. Amen. O rem us!

A boldog pár nemsokára távozott és az udva-
 rias férj egy tallért csusztatott a hajdu markába.

A hajdu nemsokára örömtől sugárzó arczzal
 is belép.

— Talán valami esküvő féle akart ez
 lenni nagyágos uram!

— Féle?? igen ám most ez a „gilt“ János!...
 nem mennek többé pap, illetőleg oltár elé a pá-
 rok... én vagyok a pantheokratia örökös
 ura... én vagyok a pap. Bizony ezentul nem csak
 református, de a pápista, az egyesült és nem egye-

Városi rendes közgyűlés.

— Debreczen, január 26-án. —

Ez évben a legelső s majd az év végén és sok évek múltán is a legelső közzé sorakozik a Januári rendes közgyűlés Tartuunk amint lehet sorrendet. József főherceg és Ciotta fiu-me polgármester közzé iratait nagy lelkesedéssel tudomásul veszi a közgyűlés.

Venio nunc... a közgyűlés lelkesedéssel teszi magáévá ama indítványt, hogy Debreczen városa intezzen feliratot a törvényhozáshoz a képviselőknek adandó reverszálisok megszüntetése tárgyában. Ezen alkalomból szólal fel Tárkányi Péter helybeli piarista tanár s lelkes szavakkal eszteli Debreczen városának a liberalizmus terén eddig teljesített magasatos hivatását: megtoldja amaz indítványt részéről azzal, hogy a képviselőkkel kicsikart bármely igéret ellen is emelje föl tiltakozó szavát Debreczen városa. A közgyűlés frenetikus taps és éljenzés közt teszi magáévá eme pótindítványt is.

Az országos tanító árva ház területét, ha esetleg megszűnnék, a kultuszminiszter hogy vegye át — javaslatot, a közgyűlés elfogadja.

A felsőbb leány nevelő intézet részére, internátussal összekötve, folyóvá tétetik a város által az egyház részére megszavazott száz-ezer forint.

Az országos tanszer kiállításra megszavaztatik 300 frt.

A tisztviselőknek adandó telekadás ez időszert a napi rendről levétetik.

A központi közlélemzési csarnokra nézve kimondatik, hogy Debreczen városnak közlélemzési csarnokra ez idő szerint nincs szüksége s ha időszert lesz is a város és közönségének érdeke ezt kívánja, hogy annak felállítását maga a város eszközölje.

A borfogyasztási illetékre vonatkozó szabályrendeletre vonatkozólag Komlósy Dezső indítványa fogadtatik el, hogy t. i. a serre és pálinkára is kiterjesztetik a borra felvett illeték; az így módosított szabályrendelet a márcziusi közgyűlésen fog tárgyalatni.

HÍREK.

Határidő naptár.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva szerdán és szombaton d. u. 3-tól esti 9 óráig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Február 1. Az államvasuti tisztviselők bálja az egyetem javára.

Február 3. A jótékony nőegylet katonai bálja.

Február 10. Este fél 6-kor Szűcs Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. Az evang. filléregylet tea-estélye.

Február 11. A fodrász segédek táncszestélye a „Margit” fürdő termében.

Február 17. Iskola bál a „Biká”-ban.

Február 23. Nagy hangverseny az egyetem és az EMKE javára a színházban.

Február 4. Rendkívüli közgyűlés a városháza nagy tanácstermében, az országos állatorvosi egyesület debreczeni fiókjának.

Február 10. este fél 6-kor Szűcs Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10. Sajtó tárgyalás özvegy Veress Lászlóné contra Vértési Gyula és Lánicz-Hornyák Viktor.

Február 15. Sajtótárgyalás Csúrka János és Manó Kálmán contra Papp László.

Április 26—30. A sorozás ideje Debreczenben.

— **Tisztelettel felkérjük** mindazon t. előfizetőinket, kik hátrányban vannak előfizetéseikkel, hogy az előfizetési pénzt postai rendes uton hozzánk sziveskedjenek elküldeni.

A kiadó hivatal.

— **Istentisztelet.** Vasárnap Jan. 28-án az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak egyházi beszédet: nagytemplomban Kovács Emil s. l.; kistemplomban Mindszenti Imre s. l.; újtemplomban Dicsőfi József lelkész; ispotálytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész.

— **Mint tudomásunk van róla,** ma, vasárnap nagy népgyűlés tartatik Debreczenben, mely tiltakozás fog lenni a polgári házasság ellen a katolikusok részéről eddig követelt eljárás ellen. Ajánljuk a népgyűlés faktorainak, hogy ne állapodjanak meg egyszerű tiltakozó szavakkal csupán, hanem vessék föl, egy itt Debreczenben megtartandó országos protestáló nagy gyűlés eszméjét is; s ök e tekintetben a kezdeményezést vegyék kezükbe; gondolkozzanak, mikor, miként lehetne ezt mielőbb érvényesíteni.

— **A debreczeni jótékony nőegyesület** saját jótékony céljaira 1894. február hó 3-án. Az „Arany Bika” szálló disztermében rendezendő zártkörű katonai bált rendez.

— **Hymen.** Nyir-Bátorból Markovics Mór eljegyezte Zicherman Lotti kisasszonyt.

— **Új gyártelep Váczon.** Mint Váczi irják, a napokban a morvaországú privóczi óhenger-gyár igazgatóságának tagjai jártak ott és hatezer négyszögletes birtokot vásároltak meg, amelyen még a tavasszal óhenger lemez gyárt fognak építeni. Váczi most már három nagy gyártelep keletkezett rövid idő alatt.

— **A debreczeni izr. fiatalság** folyó évi Február hó 17-én a debreczeni izr. iskola építési alapja javára az „Arany-Bika” szálló disztermében zártkörű iskolai bált rendez. Belépti díj: személyre 2 korona, családjegy (4 személyre) 6 korona, páholyjegy 5 korona.

— **Földalatti vasút Budapest.** A budapesti városi villamos-vasuti társaság és a közúti vaspálya (lóvasuti) társaság a Gizella-tértől az Andrássy uton át a városligethe vezető új villamos földalatti vasút kiépítése iránt folyamodtak. Az új vasutat hajlandó a két társaság még a milleniumi kiállítás megnyitása előtt kiépíteni.

— **A nagy hangverseny.** A február hó 23-án megtartandó jótékonycélú hangversenyre minden irányban teljes erővel folynak az előkészületek Bernáth Flóra urhölgy lakásán megüzentt a tizenegy kisasszony arra nézve, hogy a „Tíz leány és egy férj sem” című operettjében milyen egyenruhát viseljen. Többféle propositió került szönyegre; némelyek jónak látták volna, hogy a huszár uniformishoz lakk-csizmát vagy magas szárú cipőt viseljenek, míg végre Péchy Kálmán rendezőnek ama kijelentésére, hogy az operettnek Debreczenben első előadása alkalmával is cipőt alkalmaztak, de meg a többség óhajára is, — könnyű kivágot cipőket fognak használni, fekete harisnyával. Az öltözet a 14-ik huszárezred egyenruhájának színeit mutatja: világos-kék atilla, sarga zsinórzattal, hozzá vörös szoknya, mely csaknem a bokáig ér — A fej dísz lapos, vörös, ugynevezett „miczi” sapka” lesz. Az énekszámok Delin kar-nyag vezetésében már szépen mennek, s még néhány próba után a bevezetés stádiumába jutnak. Alföldy Károly nagy-péteria-utcai táncstermében pedig Bobory Margit és Újhelyi Emma kisasszonyok lejtik az elegáns Ländler-táncot teljes chikkel. A próban a Bobory György ezredes és Márk Endre elnök is jelen volt. Cziffer Nándor (Kakasi) és Rác Bertalan (Páris) szintén megkezdették már énekpőrbáikat. A hangverseny iránt különben nemcsak itt a városban, de a vidéken is óriási érdeklődés nyilvánul. A páholyok, tánc-lászekek mind előjegyvezék, úgy hogy már most hangzik mindenfelől az óhaj, hogy a hangverseny, mihamarabb megismételtesék.

— **Protestánsok mozgalma.** Miskolczi irják: Nagy és méltó megdöbbenéssel fogadta a magyar protestáns világ a katolikus nagygyűlés határozatait. Magas egyházi és világi állásban levő protestáns vezérfiúk, a nagygyűlés egyes határozatait valóságos hadüzenetnek tekintik. Nagy ellenszeggel találkozik különösen azon középkorba illő elvek proklamálása, mely szerint katolikus embernek protestáns vallásra még csak szavazni sem szabad. Elhatározták tehát, hogy Budapestre országos protestáns nagygyűlés egybehívását fogják szorgalmazni. Addig is, míg a nagygyűlés emelék fel szavukat ama sérelmes határozatok ellen, minden alkalmat fel fognak használni, hogy ama határozatok ellen hangosan tiltakozzanak. Annyi bizonyos, hogy ha eddig is alig volt, ezután meg éppen nem lesz protestáns ember az országban, a ki a kormányának egyházpolitikai javaslatai ellen állást foglalna.

— **A debreczeni helyi vasút** részvény társaságának mult év november havában a következő üzletbevétele volt: 5 km. átlagos üzembosszan szállított 13,781 személyt, 6773 tonna gyors- és teheráru: bevétel volt: személy- és podgyász-szállítmányok után 1122 frt, gyors- és teheráru-szállítmányok után 3097 frt, összesen 4229 frt, a mi kilométerenkint 844 forint átlagot eredményez. Az év elejétől november hó végéig bevételezett 16,731 frtot, gyors- és teheráru-szállítmányok 15,624 frtot, összesen 52,755 forint; az 1892. év hasonló időszakában elért eredményhez képest 925 forint csökkenést mutat.

— **Hol lehet frigyel kötni.** Gyakran megtörténik a bálokban, mulatságokban, itt is megtörtént. . . . no nem áruol el mindjárt; a mult év szép májusi napján fiatal építész barátunk utakonkóván, a városban el ment csolnakázni. Egyszer csak egy csoport szép leány jelenik meg a parton, csevegnek sok mindenről, mi bennünket legjobban érdekelt: az ifju, ki nek foglakozása éppen a szépséget ápolása, csakhamar megösmerekedett a hölgyekkel, kik közül legjobban érdekelte őt egy aranyösze fürtű kis leány. Beszálltak a csolnakba, a csolnak lebegett, ingott; kiváólag a széke fürtű kis leány nagyon félt, s bár többen voltak mellette leginkább megnyugodott lovagja bátorító szaván; most egy félrebillenés, s az arany fürtű gyermek lovagja karjai közt találta magát. A szél elült, a hab lecsendesült, a csolnak parthoz ért. A habok, a csolnak, a két ifju szívet, ha majd ujra látják, mint boldog férj és feleségét üdvözölhetik. Mi mindenre jó a mi csolnakázó egyetlenül! Cirkalom.

— **Meghívó.** A debreczeni „Margit”-fürdő intézet férfi- és női-gőzfürdő, uszoda, kádfürdő, gépház-személyzete és a jégpálya alkalmazottjai folyó évi Február hó 10-én a „Margit”-intézet világnyal világitott disztermében jótékonycélú, zártkörű táncvigalmat rendeznek. A táncvigalom tiszta jövedelme a Debreczenben f. állítandó egyetem alaptökéjének gyarapítására fog fordittatni. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Esküvő.** Glauben Juszti és Friedmann Bernát f. hó 28-án tartják esküvőjüket. Áldás kísérje frigyüket.

— **Egy altiszt öngyilkossága.** Lemesvárról irják. Borzalmas módon s nagy elszántsággal vetett véget életének Werschek Antal szekerész, számvévo altiszt. Valami összekocczánása volt nyilvános helyen egy gyalogsági tiszttel, aki emiatt feljelentette. Werschek, ki eddig büntetve soha se volt, ezt a dolgot annyira szívére vette, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Egyedül lévén az irodában, elővette karabélyát s mellének irányozva, elsütötte. A lövés nem talált, a második lövés is csak horzsolást ejtett rajta. Ekkor ujra megtöltötte a fegyvert s harmadszor is lött, egyuttal halantékára nyomva a cső végét. A következő pillanatban halva rogyott össze. Hátrahagyott leveleiben a büntetéstől való szegyenkezést adja okul. Az eset általános részvételt kelt.

— **Ujabb csillagászati felfedezések.** Schiaparelli érdekes felfedezése óta, hogy a Mercur és valószínűleg a Vénus is a Nap körül való keringés alatt egyszer fordul meg tengelye körül, hogy tehát mint a hold a föld fele, úgy e bolygók is a nap felé mindig ugyanazon oldalukat fordítják: a csillagászok figyelme különösen e két bolygó felé irányul. Régebb megfigyelések szerint e két bolygó nappal nem különbözik tetemesen a földi nappal tartamától, most pedig a nappal e bolygók évenek tartamával kellene azonositanunk. Merkurra nézve Schiaparelli eredménye általánosan elfogadottnak tekinthető, de Vénusra nézve a vélemények még tetemesen szétágnak, és az összes e tárgyra vonatkozó megfigyelések beható tanulmányozása inkább arra vall, hogy Vénus tengelyforgása közel 24 órai időtartalomba kerül. Érdekes reánk nézve e vitában, hogy Löschardt hazánkfa szerény műszereggel ugyan, de kitartó szorgalommal és éleslátással a kérdés megoldásában jelentős szavu jogra tett szert. A tényállás kiderítése nemcsak bolygórendszerünk topográfiájában, hanem különösen a tengelyforgás és keringés mechanikájának behatóbb tanulmányozásában is fontos. Bolygórendszerünk ismeretét Müller G. potsdami csillagász egy munkája is bővíti, melyben évek hosszu során át folytatott fotometriai megfigyelését adja a hét nagy és tizenhét apró bolygónak. A fáradságos munka általában lerontja a Zöllner keltette reményeket, hogy fotometriai megfigyelések a bolygók felszínének megismeréséhez vezetnek, de itt-ott mégis utmutatást ad a bolygókban elterülő légkör létezésének vagy éppen sűrűségének megítélésében. Legfontosabb eredménye, hogy majdnem egyenes líniákkal a fényt a bolygók felületéről visszaverő felületet szolgálhat arra nézve, hogy a Saturnus gyűrűje, mint ezt már Kant sejtette, és ujabb tudósok mechanikai elmélete követeli, csakugyan egyes kis különvált testecskének a bolygó testét környező raja.

— **Tetovált angol herceg.** Az angol arisztokrácia, mint Londouból irják, nyakra-főre tetováltatik magát. Ezt a pápua-szokást a velszi herceg fia, a bájos Mary férje hozta divatba, a ki felső karjába angol címereket és zászlókat tetováltatott. Az operációt egy Williams nevű specialista hajtotta végre ő királyi fenségek börtén. Azóta Williams egyebet sem csinál, mint tetovált. Az angol arisztokrácia tagjai mind nála tetováltatják magukat s ötven font sterlinget fizetnek neki egy-egy operációért. Egyéb iránt a yorki herceg nem az egyetlen az angol királyi családban, a ki a bőrét befestette. Nagybátyja az edinburghi herceg, most Szász-Koburg-Gotha uralkodó hercege, valamint ennek sógora, Alexis orosz nagyherceg, szintén tetoválva vannak. Valószínű, hogy ez a szokás a kontinensen is divatba jön s az urak, — a kiknek elég terjedelmes karja van hozzá — az ideáljuk nevé fogják a bőrükbe tüdeltetni.

— **Ipártestületek a pénzügyminiszternél.** Wekerle Sándor pénzügyminiszternél mult héten 20 ipártestületnek mint egy 54 tagból álló küldöttség tisztelettel Horváth József fővárosi bizottsági tag vezetésével. A küldöttség arra kérte a minisztert, módosítsa az adótörvénynek azt a szakaszát, mely szerint a munkaadóknak kell a segédek adóját kifizetni, a kiktől aztán a főnökök hajtásák be. A segédektől a munkaadók az adót nem képesek behajtani, az adófelügyelőség pedig a munkaadóktól feltétlenül behajtja. — A miniszter válaszában kijelentette, hogy a törvénynek ezt a szakaszát, melyet teljesen méltányatlannak tart, ez idő szerint meg nem változtathatja, de a mint a mult esztendőben is intézkedett a leírásról, az idén is intézkedni fog mindaddig, a mi az új adótörvény, melyen dolgozik, teljesen elkészül, s a melyben a felpanaszolt szakaszt is módosítani fogja. Az osztrák iparosok sincsenek ezzel az adóbehajtással megterhelve. A küldöttség szószólója ezután arra kérte a minisztert, hogy a munkaadók által fizetendő s a segédeken behajtandó adót hivatalból töröltesse, nehogy, a mint az adófelügyelő megkívánja, minden munkaadónak ez adótörlesztésért külön kelljen folyamodnia. A miniszter meglepetve hallgatta ezt a kijelentést s biztosította az iparosokat, hogy annak idején elrendelte, hogy ezeket az adókat hivatalból röjék le. Azonnal gondoskodni fog, hogy rendelkezést pontosan végre is hajtásák.

— **Nemzetközi kiállítás Bécsben.** Ferencz Ferdinánd főherceg védnöksége alatt levő mezőgazdasági ismereteket terjesztő egyesület Bécsben április 20-tól június 10-ig nemzetközi kiállítást rendez, mely a néptáplálás, hadsereg ellátás, mentő- és közlekedési ügy keretébe tartozó s kiállítható tárgyakat, készülékeket fogja bemutatni. A kiállítás végrehajtó bizottságának élén herceg Vrede Alfréd áll. Mint uyertermelő országra ránk nézve a kiállítás fontos. A végrehajtó bizottság megkeresésére a kormány részéről meg is történtek a kezdeményező lépések arra, hogy Magyarország méltóan legyen képviselve a kiállításon. Lukács Béla kereskedelmi miniszter hozzájárulásával szűkebbkörű bizottságot alakított, s e bizottság elnökül a kormány nevében Harkányi Frigyes országgyűlési képviselőt kérte fel. A bizottság, amelynek tagjai dr. Schriener, Stesser, Ludwig miniszteri tanácsos, Chyzer Kornél osztálytanácsos, Csallány ezredes, Majnik Kornél főhadbiztos és dr. Békési ipari felügyelő, a kiállításra való hivatalos részvétel sikerének biztosítására nagyobb bizottsággal fogja magát kiegészíteni. A kiállító helyszínt nem fizetnek és egyéb kedvezéssel is megadják nekik a módot arra, hogy a magyar ipar és mezőgazdaság tárlata mentül tartalmasabb legyen.

— **Ausztria és a magyar ipar.** Linzben a tartománygyűlés ülésén Dirzer képviselő utalt Magyarországának törekvésére, hogy az ipart magához ragadja és kijelentette, hogy Magyarország nem sokára elvesz az osztrák iparra nézve. Szükséges tehát, hogy a kormány az utóbbi támogatassa.

— **Új iparvállalat Miskolcon.** Miskolcon mult vasárnap alakult meg az agyagipar-részvénytársaság, mely a Koos-féle kőedény s majolika gyárt átvéste s korszerűleg alakítja. A társaság 130,000 frt alaptökével alakult, mely 1300 drb 100 frtos részvényből áll.

— **Debreczeni ingatlanok forgalma** a kir. törvényszéknél mint telekkönyvi hatóságnál f. évi január 13—20-ig.

Molnár István és neje Danka Zsuzsanna vesznek Pelbárt Ferencz és neje Balog Eszter újföldét 100 frtért.

Könyves Tóth Kálmán és neje Budaházy Vilma vesznek, Kardos László és neje Szabó Róza ondódi földét 8000 frtért.

Hadházi Imre veszi Szabó Lajos Csicsogó-ter 3159. sz. házát 2400 frtért.

Nyiri János és neje Böszörményi Róza vesznek, Debreczeni József Csillag-utca 2724. sz. házát 1450 frtért.

Rác Sámuel és neje Vértési Juliánna vesznek, Rác Gábor és Rác József Szt.-Anna-utca 2527. sz. házak 3/4 rész illetőségét 4650 frtért.

Dömsödy Imre és neje Czeglédi Mária vesznek, Kecskés János és neje Teremi Juliánna Kandia-utca 2584. sz. házát 2250 frtért.

Mészáros József és társai vesznek, Konrad Gyula vargakerti szőlőjét 700 frtért.

Ifj. Noel János és neje Medgyesi Róza vesznek, Fekete Bálint és neje Sain Juliánna Homok-utca 2992. sz. házát 850 frtért.

Fejér Eszter veszi, Szabó József Pacsirta-utca 252. sz. háza fele részét 600 frtért.

Kállai József és neje Kis Juliánna vesznek, Füzesi Mária Hegedüs Gáborné hatvan-utcai szőlője fele részét 225 frtért.

S z i n h á z .

Január 21. „Zsuzsika” 3 felv. népszínmű került színre telt ház előtt. A czimszerepet Tiszainé asszony játszotta a töle megszokott kedvességgel. Eleven játéka, gondos alakítása zajos tapsokat provokált. Arda I. mély érzéssel, gondal és alapos tanulmányal alakított. Ferenczi igen jól játszott, gyönyörűen énekelte. Rózsahegy elemébe volt, kitűnően játszott. Lubrinicz és Cserni minekettől kisebb szerepükben nagy gondal és sikerrel alakítottak.

Január 22-én a „Rezervisták” című énekes bohózat adatott, melyen a közönség kitűnően mulatott. Tiszai alakítása művészi magaslalon állott. Méltó partnere volt neje T. Ellinger Ilona kinek szép és eleven játékában művészi tökély van. Lomszárkné a töle megszokott kedvességgel, természetesen humorral alakított. Cserni B. igen szépen alakított. Általában a szereplők mindenike e mulattató énekes bohózatban nagy sikerrel alakított.

Január 23-án „Keleti utazás” című 3 felv. németből fordított vígjáték került színre. A darab maga nagyon gyöngye, a cselekmény nincs benne kifejtve, eseten és erőltetett jelenetei unalmasok, csak a szereplőknek köszönhető, hogy a vígjáték tartama alatt a közönség el nem aludt. Andorfi kitűnően alakított sokat extemporizált, a mi ma jó volt, mert mulattatott. Lubrinicz J. gondsan alakított. Cserni B. igen kedves volt, a kis leányt, ki most került ki az intézet falai közül sikerrel adta. Tapolczai, Püspöki, Péchy, Csiki és Krémer sikerrel alakítottak. Kiss I. gondos játéka és alakítása egyike volt a legjobb alakoknak. K u p i d ó .

— **Műsor.** Január hó 29-én Hétfőn „Ötödik pont”, Január hó 30-án Kedden ugyanaz. Január hó 31-én Szerdán ugyanaz. Február hó 1-én Csütörtökön ugyanaz. Február hó 2-án Pénteken „Varázs fátoly”

Debreczeni piac.

Gabona árak. 1894. Január hó 23-án.

	Felső ár	Közép ár	Alsó ár
Búza	6.80	6.75	6.70
Kétszeres	5.60	5.55	5.45
Rozs	5.10	5.05	5.00
Árpa	5.50	5.25	5.20
Zab	6.20	6.15	6.00
Tengeri	4.20	4.15	4.10
Köles	5.00	—	—
Köleskása	9.00	—	—
Burgonya	2.00	—	—

(Egy zsák burgonya — frt — kr.)

Sertésvásár. Felhajtott 3550 db., eladatott 2740 db. Ár: sovány sertés páronként egy évesig 15—25, másfél évesig 25—35, két évesig 35—45, öreg 45 60 frt. Kőversértés kilója 42—46 kr. Üzleti irány élénk.

Húsárak. Marhabús egy kiló 42—44—48—52—56 kr. Borjúhús 54—60 kr. Sertésbús 48—56 kr. Juh hús — kr. — Szalonna métermázsa 43—46, háj 48—50 frt.

Szarvasmarha és lóvásár. Ló felhajtott 380 db., eladatott 190db. — Marha felhajtott 450 db., eladatott 290 db.

Napszámárak. Férfi ellátással — .50, ellátás nélkül .80, nő ellátással 20, ellátás nélkül .30. Gyermekek ellátással 20, ellátás nélkül 30 kr.

Kis lutri. 1894. Január 24-én.

Prága	58	20	80	90	11
Lemberg	74	3	61	55	70
Szeben	26	62	10	80	46

IPARFEJLESZTŐ.

Melléklet a „Debreczen-Nagyváradai Értesítő” 1894. év 5-ik számához.

Egyletet a kézügyesítő oktatásnak!*

— Irta **Padrah Sándor.** —

A nevelés célja, hogy az embert az élet számára alkalmassá tegye.

Ez abban áll, az egyén léte célját felismerve, azt, ha a sors úgy követelné, súlyos küzdelmek árán is elérni, vagy megközelíteni képes legyen, vagy el nem érhetően is, lelki derűtségét, reményét, hitét megtartsa, ekként embertisztelet híven betöltse.

Hogy mi az élet célja, sokan és sokféleképpen fejtették már. De bármit tekintsen is valaki léte céljává, tudniillik akár azt, hogy az ember szép nevéhez méltóan nyitott szemmel, gondolkodó észszel keresi az igazságot, a tökéletességet, s másképp élni megtanul, akár mint az anyag embere kíván élni s mint ilyen az anyagi vagy más világi javak, p. o. gazdagság, rang hatalom, hír stb., minél több és bőségesebb megszerzésében meríti ki erejét: egy bizonyos, hogy t. i. mindezekért munkálkodni, dolgozni kell.

Hogy munkálkodhassunk, erre előbb képezünk kell magunkat.

E képzésnek két fő irányban kell történnie: lelkileg és testileg, és pedig nem csak azért, mert az emberi munkásság is e két fő irányban ágazik el, hanem különösen azért, mivel a szellemi munkásság maga is kiváló mértékben igénybe veszi a test erejét, egészségét és képességét, mit kétségtelenül bizonyít a szellemi munkával foglalkozók sokszor gyenge és változó egészsége, szellemi kimerülése és átlag legrövidebb élettora.

Mi ez alkalommal a testi képzést mindkét irányban, bár mintegy csak érintve, méltatni kívánjuk. De hogy ezt jobban kiemelhessük, vessünk egy tekintetet arra, hogy a szellemi képzésnek mily irányban kell történnie.

Bármily irányban akar az egyed érvényesülni, t. i. akár az anyagi és világi javak elnyerésére veti magát — föltétve, hogy nem szédelgessel vagy lelke árán, hanem becsülettel vagyis a gondviseléstől meghatározott áron akarja azokat megszerezni, p. o. a gazdagságot, okos munka, kitartó gond és fáradság árán, a népszerűséget, szeretetet, szeretést, ember szerető szívét; a tekintélyt tudomány és bölcsesség fejében, a halhatatlanságot valódi érdemért; akár magasabbra törekedvén, belső világát fényessé, gazdaggá tenni, szellemi kincseit növelni, lelkét szeretettel, hittel megtölteni kívánja, hogy egykor nemes önfeláldozással éjjen szerencsétlen embertársaiért, hogy meleg kebelel szőljön és tegyen mindent a mit szól és tesz; „ha bárminő kedvezőtlen körülmények között is megteremteni akarja magában azt a felsőösszhangot, a belső életnek azon fokozódott erejét, mely tuszárnyal: az alsórendű önzést, egy szebb, magasabb röptű életre kelt, hol aztán önmagunkban találjuk meg a lelki derűtséget és felsőbbrendű boldogságot magunkra nézve, másokra nézve pedig leghasznosabbak, legáldásteljesebbek lehetünk. („De Gerando Ant.”)

Hogy a lélek ily erőt kifejthessen, kell, hogy a test is hasonlóan erős, edzett és képzett legyen, mert a régi közmondásban sok igaz van, hogy: ép testben lakhatik ép lélek.

Majdnem állítani lehet, hogy minden kor egy oldal. Különösen a nevelés tekintetében igaz ez. A társadalom kezdetén, mikor még magát kellene védelmeznie, a bátorság, az erőfejtés és a testi ügyesség volt a nevelés egyetlen célja.

A görögök terelték helyesebb irányba a nevelést, a gymnáziumokhoz tartozó palestráikban a szellemi nevelés mellett gyakorolják ifjaikat a vivás-, ökölharc-, futás- és ugrásban, a csakugyan tőlük is eredt amaz elv szem előtt tartásával: ép testben ép lélek.

Később ismét egyoldalúvá lett a nevelés elannyira, hogy midőn az utóbbi időben az általános védkötelezettség behozatott s kezdtek figyelmesek lenni a katonai államok a népanyagra, megütődve vették észre a nép elfajzottságát, elsatnyult voltát, s lázas sietséggel igyekeztek a tornát iskoláikba behozni, hogy a tulságos szellemi foglalkozástól meggyötrött, ideges és sápkóros gyermekek új erőre kapjanak.

Természetes, hogy a konservatívok, mint mindig mindennek, mi új és a chablonon túl megy, ennek is ellene voltak: mi lesz a tudományról? hol vegyünk tanítókat? Nincs pénzünk ilyen luxus kiadásra, így is tulterhelve vannak gyermekeink! mondák, s nem vették észre, hogy ugyan ezáltal magok ellen a legerősebb bizonyítékot adják.

És imé mi történt? Nem dőlt össze a világ. Az iskolák tudományos szivonala sem szált alá, sőt emelkedett, s ma már általános a hit, a tudat, hogy

a tornatanítás multhatatlanul szükséges, még a szellemiek rovására is.

Ámde ha a nevelést és annak célját tekintjük, látjuk hogy a torna csak azt pótolja valamennyire, a mit a tulságos mozgáshiány elvett a tudomány jármába fogott szegény gyermekektől t. i. az egészséget. A test teljes, lélekkel összhangzatos kiképzést távolról sem eredményezi.

A mit tehát a tornával el nem érhetünk, más-sal kell pótolnunk, különösen azoknál, kik a tornázásra még nem is alkalmasok.

Itt van már az iskolai munkának nagy jelentősége.

Van-e az iskolai kézi foglalkozás hatással az egészségre, kérdehetné valaki. Szerintem van, mert nem tudom elképzelni, hogy a végtelen sok ülésben és fásasztó figyelemben elnyert testre és lélekre a játszva szórakoztatás, melyet a munkánál szabad mozgás közben nyer a gyermek, kihatással ne volna.

Azt hiszem abban is igazat ad nekem minden intelligens ember, hogy a kéznek ügyetlensége a műveltebbek legnagyobb részénél bámulatos. Képes nem volna egy faszeget tisztességesen kifaragni, megcsinálni, vagy egy csomagot helyesen összeállítani. A nők, kik az iskolákban kézimunkaoktatásban részesülnek, a férfiaknak föltétlenül fölötte állanak e tekintetben.

E hiányon bizony felette kívánatos volna segíteni.

Hát még ha az iparos pályát tekintjük. Soha ügyetlenebb tanoncok sehonnan sem kerülnek elő, mint a minden háziipart nélkülöző alföld-ről, s ezeknek az el-ő tanév majdnem kárba vesztett, mert ezalatt keze csak a szükséges könnyebb mozgást tudja elsajátítani; az iparból, a mester-ségből semmit.

Nézünk most a népeletet. Ennél elszomorítóbb és fájdalmasabb alig van, kivált az alföldön. A tavaszi nem folytonos, s a nyári majdnem emberfeletti munkát leszámítva, népünk egy felében át alig tesz egyebet mint keserves kis keresményé-gondatlanul elfogyasztja, aztán ehez és rongyos-kodik, de ez csak a becsületesebb részénél van így, más része már tul teszi magát ezen s neki adja magát a pálinkának csufolt méreg ivásának s ezzel együtt s ebből folyólag az erkölcstelenségnek, lopásnak s legjobb esetben a korhelységnek. Az iskolából kikerült gyermek pedig otthon mindezt látja, hallja s majd követi.

Ha az iskolai kézügyesítő munkák tanítása folytán valami háziiparszerű foglalkozás fejlődne ki: ez is megváltoznék, a munkátlanság a minden rosznak magva és gyökere önként megszűnnék, s a test sokkal egészségesebb, erősebb és tartósabb volna.

A legelső, ki a léleknevelésre szolgáló anyag-mellett a kézügyesítést is nevelési rendszerébe foglalta, Comenius Amos János volt. Ő a gyermek munkásság után vágyó ösztönének előmozdítását, tervszerű vezetését követeli és pedig azért, hogy ezáltal egyrészt kedvet és szeretetet ébreszszünk benne a munka iránt, másrészt pedig azért, hogy az egész embert emberré neveljük általa. (Schrauz és Bürker.)

Azon követelménye, hogy a gyermekek munkásságra szoktassuk, a gyermek természetének mély megfigyelésén alapszik. A munkásság utáni ösztönt így jellemzi: „A gyermekek mindig örömet foglalkoznak valamivel, mert a fiatal népség nem állhat sokáig csöndesen egy helyben és ez nagyon jó. Épen azért ne is gátoljuk őket benne, hanem adjunk neki sokkal inkább mindig alkalmat a munkálkodáshoz. Engedjétek a gyermekeket hangyákká lenni, melyek mindig szanaszét futkosnak, hordanak, cipelnek, rendezkednek. A gyermekek szívesen építenek és ragasztanak házakat agyagból, forgácsból kőből, fából s ez az építéset kezdete. Engedjünk meg nekik minden kísérletet és segítsük őket benne elő, úgy, hogy minden a mit tesznek ésszerű legyen és későbbi nagyobb dolgok előmozdítására szolgáljon.

Ez eszméknek századokon keresztül voltak eszszólói, művelői, utjabban pedig annyira terjedt ez, hogy a nevelés terén előtte szemelt hunyira vagy előle kitérni nem lehet. Különben az eszme már régi, úgy hogy egész irodalma keletkezett. (Comenius, Franke, Rousseau, Basedora, Salzman, Blasshe, Campe, Kunderman, Pestalozzi, Fröbel stb.)

Jelenleg Svédországban van leginkább kifejlődve, de onnan már elterjedt Angliában, a Német alföldön, Amerikában, Orosz- sőt Horvátországban és pedig a Svéd-Slőjd* alapján és mintájára, melynek célja következőleg lett megállapítva:

A Slőjd tanítás következő alaki miveltiséget akar közvetíteni:

- kedvet és szeretetet akar ébreszteni a munka iránt általában;
- tiszteletet akar kelteni a testi munka iránt;
- kiakarja fejleszteni az öntevékenységet;

d) a növendéket rendre, pontosságra és csinra akarja szoktatni;

e) fejleszteni akarja a növendékek figyelmét;

f) szorgalomra és kitartásra akar ösztönözni;

g) erősítőleg akar hatni a testre;

h) fejleszteni akarja a szemet és az alak iránti érzéket;

i) végül viszonylag általános kézügyességet akar a növendékekkel elsajátíttatni.

Ezen alaki célhoz aztán járul, hogy a növendékek a szerszámok kezelésében bizonyos fokú jártasságra tegyenek szert s jó munka előállítására képesíttessenek.

A Debreczenben felállítandó egylet e célit kívánja szem előtt tartani. Örömmel üdvözöljük a kezdeményezést s a felhívását az eszme pártolására készséggel ajánljuk a vidék és városunk támogatásába. Vajha ne lenne ez a pusztába kiáltónak szava.

IPAROS HÍREK.

— **A hadsereg és a magyar ipar.** A ruházati és bőrfelszerelési szükséglet egy részének a hazai ipár által leendő ellátása tárgyában Eitner Zsigmond sümegi bőrgyáros beadványt intézett a soproni kereskedelmi és ipar kamarához, melyben figyelmébe ajánlja a kamarának, hogy a hazai ipar a hadseregnek azért nem szállíthat jó árut, mert az iparosok a szállítást csak évről-évre, esetleg egy évre nyelik el, mely körülmény folytán a legjobb nyersanyag beszerzési források tekintetében tájékozást nem szerezhetnek és a szállítási tárgyak gyakorlati elkészítési módjának elsajátítására sincs elegendő idejük. Másrészt pedig a szükséges eszközöket egy évre szállítási nyereségből nem fizethetné meg, ennek következtében adósságba hanyódnának. Ezenkívül a visszautasított szállítási tárgyak kijavítása és átvétele végett azoknak újból való beszolgáltatása is lehetetlenné válik. Ennélfogva azt ajánlja, hogy az ily szállítások ne egy, hanem legalább is öt évre adassanak ki. A kamara a beadványt magáévá tette s ily értelemben felir a kereskedelemügyi miniszterhez.

— **Az agyagipar fejlesztése.** Hazai agyagiparunk fejlődésének egyik akadálya az, hogy nincs nagyobb szabású tűzálló agyaggyárunk, mely a külföldi iparral versenyre kelhetne s kohászatonk szükségleteit kielégítené. A diósgyőri vas és acélgyárban már évek óta gyártanak ugyan tűzálló agyag-árúkat, de a gyár mostani berendezéseivel csakis saját szükségletét képes fedezni. A kereskedelmi miniszter elhatározta ennél fogva a nevezett gyár termelőképességének még ez idén leendő oly mervű emelését, hogy, képes legyen évenként 1.200.000 darabban tűzálló téglát mintegy hettefdél ezer tonna súlyban előállítani. Az agyagiparnak e szelesebb alapokra való fektetése nem csak a hazai iparüzemelésnek s nevezetesen a vas-kohászatnak tesz nagy szolgálatot, a menyiben a külföldi drága árukkal szemben körülbelül ötven százalékkal olcsóbban lesznek az e nembeli áruk itthon előállíthatók, de e mellett jövedelmező új üzemágot nyer a diósgyőri gyár is.

— **A hazai ipar érdekében.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter mindent elkövet iparunk és kereskedelmünk emelése érdekében. Legutóbb tudomására jutott, hogy számos iparcikket, amelyeket már minálunk is jó minőségben és olcsón állítanak elő, külföldről hozatnak egyes magánosok és hatóságok csupán azért, mert nincsen tudomásuk arról, hogy azokat itthon is beszerezhetnék, e visszá állapot megszüntetése végett elkészítette mindama hazai gyárak jegyzékét, amelyek új iparágakat üznek, különválasztva azoknak jegyzékét, akik textil iparral foglalkoznak, minthogy a textil ipar ugyis különösen örvedetes fejlődésnek indult. Az érdeklődők megtekinthetik mindkét jegyzéket, illetőleg másolatokat kaphatnak róluk az ipar és kereskedelmi kamarában a hivatalos órák ideje alatt mi magunk is közöltük.

— **Az Országos Iparegyesület** építő-és műipari szakosztálya e hónap 24-én délután 6 órakor az egyesület helyiségében ülést tartott, melyen a következő ügyeket tárgyalták. 1. A főváros új építészeti szabályzatának bemutatása és ismertetése. 2. Jelentés a műipari mintalapok kiadása ügyében tett intézkedésekről. 3. Hirt Pál bemutat platinatipia és pigment nyomatokat. 4. Az egyesület díszermére való ajánlattétel a szakosztály részéről. 5. Bizottsági jelentések. 6. Indítványok.

— **Az iparosok kiállítási nagybizottságának** előkészítő bizottsága mult hétfőn megyeri Krausz Lajos elnökleite alatt ülést tartott. Elnök bejelenté, hogy az orsz. iparegyesülettel való egyesülés tárgyában kiküldött bizottság elvégezte feladatát, a mennyiben a lefolyt tanácskozáson fölmerült számos és alapos ok következtében elfogadta a felajánlott egyesülési tervet, különösen azért, hogy

a kiállítási munkálatokban az ország iparosságának egy hatalmas, erős képviselője alkottassék meg. Ilyen országos testület lesz az egyesület két bizottsága, mely nemcsak a közép- és nagyipart, hanem a kisiparosokat is a maga körébe fogja vonhatni, hogy érdekében hatásosan léphessen fel. Az új bizottságban az iparosok kiállítási bizottsága tovább is lehető külön autonómiával bír, mint egészen külön szakosztály. A bejelentés élénk tetszéssel találkozott az előkészítő bizottság tagjainál. Thék Endre alelnök maga is szívesen látja a tömörülést s azt hiszi, hogy az ügynek, melyet mind a két fél szolgálni kíván nagy hasznára lesz. Fölveti a czim kérdést és a személyi ügyeket is. Mintán még lovag Falk Zsigmond, Török György, Herz Zsigmond igazgató Gelb Manó, Bálint Sándor szóltak a kérdéshez, a bizottság egyhangulag elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja az orsz. iparegyesület kiállítási bizottságával való egyesülést. Elnök előterjeszti ezután a február 2-ára összehívandó nagygyűlés munkaprogramját, melyet élénken megvittak. A nagyülés előkészítésére Thék Endre, lovag Falk Zsigmond, Török György, Bálint Sándor, Herz Zsigmond, Strobenitz Károly, Maklár Gyula tagokból álló bizottságot küldtek ki s a bizottság fölkererte Mudrony Somát az orsz. iparegyesület igazgatóját is, hogy e bizottság tanácskozásain részt vegyen.

— **A miskolci agyagipar-részénytársaság** e hónap 21-én tartotta alakuló közgyűlését Melczér Géza országgyűlési képviselő elnökleite alatt. A társaság alaptőkéje 1300, egyenkint 100 forint azaz 200 korona névértékű, bemutatásra szóló részvényből áll. Az igazgatóságba következőket választották be: Elnök Melczér Géza igazgató tagok: Grünwald Ede, Grünwald Jakab, Hollaender Gusztáv, Knoblauch Richard mérnök, Lázár Miksa, Lichtenstein József, Pfliegler Ferencz, Silhberger Armin, dr. Szentpáli István. A felügyelőbizottság tagjai: Diószeghy György, Bárczay István dr. Kovács Gyula, Kubacska István. A társaság közelebb hozzáfog a telep megnagyobbításához.

Tudakozó.

T. Szerkesztő ur! Tisztelettel kérem sziveskedjék arról engemet fővilágosítani, hogy a napi lapok közelebbi számában megjelent azon rövidke közlemény, mely szerint a kereskedelemügyi miniszter f. évi január elsején 40 fut vett fel különböző gép gyárakba tanulónak, e felvétel jövőre is a székely földről fog-e történni vagy hazánk többi vidékeiről is?
Egy érdeklődő.

Hozzánk intézett kérdésére a leghatározottabban kijelenthetem, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ezen intézkedése teljesen a székely földet érdeklő és célja ezáltal a székely nép gyermekeit a kivándorlástól vissza tartani és az ipari térre átvinni.

T. Szerkesztő ur! Ugyan kérem nem lenne szíves engem tudatni, hogy gazdasági gépeket kitűnő minőségben és olcsó áron — esetleg részlet fizetésre is, honnan szerezhetném be?
Egy vidéki gazda.

Szívesen állok szolgálatára és a legjobb akarat-al ajánlom a helybeli gépgyárosokat, a kik szolid áron kitűnő minőségű gazdasági gépeket tartanak raktáron. A helybeli napi- és hetilapok hirdeteisből teljes tájékozást szerezhet e tárgyban.

Közli a szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

— **Levelézőnek.** Leveléit átadtam. Emlit benne valami veszélyt is; igazán nem hittem volna, hogy egy olyan okos kis fejben, ilyen defektus is legyen. Persze ennek jó részt magunk vagyunk az okai, kik kegyedet — méltán — beczézzük. Hanem az orvosnak, ha betegre vendégül van, kötelessége azt kínálni, a vendégnek azonban legyen esze, hogy ne fogadja el. Magára én nem olyan mértéket használok mint másra. Ezt izeni őszinte híve.

— **A ki nehezen felejt,** vegye körül magát kedvelt emlékeivel, velők játszószék, keljen, feküdjék — így nem kell küzködni a feledéssel.

„**Hallom vártál engem a hideg daczára**”
Ne maczerálj, ne kunérozz Sára.

— **„Melyiknek adnám az arany almát?”** Nos, két-felé osztanám, az aranyat megtartanám magamnak, az almát rendelkezésül hagynám.

— **Illik-e levelezni leánynak férfi-val?** Illem-kérdést ebből nem lehet csinálni; ha tisztán mint barátok állunk egy nővel szemközt: miért ne? ha kedvesünk az illető: kötelesség is.

— **Kéz-fogásnál** legyen természetes; a valódi udvariasság semmi egyéb: természetesség józanesszszel; mindaz, mely e kettővel ellenkezik, lehet divat, de nem igaz műveltségből kifolyó udvariasság.

Felelősszerkesztő: **Vántsa György.**
Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

* A szerző engedelmével átvettük a „Szoboszló és Vidék”-ből Szerk.

NYILTTÉR.

Henneberg G. (csász. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, privát megrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyem-szöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA.

GŐZCSÉPLŐGARNITURÁK,

hengerkazános

Lokomobilok,

szalmakazaló-gépek,

gőzkukoriczamorzsolók, Stibor-kőfűrészek

mindig csak

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA

vezerügynökségénél

Budapest, VIII., József-körut 41. sz. a.

rendelendők meg. (201) 4—8.

Édes atyám Fülkl József óras mester elhalálása alkalmából vett számos részvényt nyilatkozatok hálásan fogadva és megköszönve, tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy megboldogult édes atyámtól örökölt óras üzletet továbbra is fentartom s azt szolid alapon és irányban folytatni fogom.

Törekvésem léssen, hogy az üzlet negyven éves jóhírnevét megóvjam, a n. é. közönség minden igényeit kielégítsem és a tartós bizalmát kiérdemeljem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, teljes tisztelettel

Osinger Jánosné

született **FÜLKL MÁRIA.**

Debreczen, Nagyvárad-utca 2088.

(24.) 1—1.

Ügynökök

elismert és jó szakösmerettel kerestetnek „Jacquard-faredőny és ablakredőny” elárúsítására magas százalékkal — **C. Klement** által Braunauban Csehországban. Általánosan elismert s legtehetségesebb gyárak egyike. Őt izben lett kiténtve arany- és ezüst-éremmel, valamint az 1889-ik évi Melbourne (ausztraliai) világiállításon is.

(22) 2—5

Átadó bor-, pálinka- és sör-kimérési üzlet, dohány- és szivar-tőzsdével.

Jó menetű — a város legélénkebb forgalmu utcáján létező bor-, pálinka- és sör-kimérés üzlet, mely teljesen a mai kor igényeinek megfelelően van berendezve — és egyszersmint dohány- és szivar-tőzsdével is el van látva, családi viszonyok miatt azonnal átadó. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadó-hivatala. (1—1)

Férfi Chiffon ingek

a hírneves SCHROLL-féle Chiffonból

1 frt 90, 2 frt 20, 2 frt 60 kr.

Gallérok, kézelők, nyakkendők.

Harisnyák, keztyük.

NŐI BLOUSOK.

Kész mosó gyermekruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

SZABÓ LAJOS FIAI

ezégnél.

(28.) 42—?

VAN HAAGEN CACAO

a legjobb hollandi termék ozikk.

Minden világiállításon a legnagyobb díjakkal kitüntetve. — A leghíresebb kórházi orvosok és gyógyászati szaktekintélyek által magas higiéniai értékűnek elismerve.

Eladási árak :

1 Kg. = $\frac{1}{2}$ doboz	5 frt	} franco vámmentes Bécs
1 " = $\frac{1}{8}$ " "	5 " 43 kr.	
1 " = $\frac{1}{16}$ " "	6 " "	

és 15—25 % engedmény.

Nagykereskedők, orvosok, kórházak gyógyszerészek és szanatoriumoknak különös kedvezmények.

Próbadobozok és falragaszok ingyen.

Utrechti cacao-gyár Benkers & de Bruyn, Utrecht, Hollandia, Ausztria magyarországi képviselője

GAIGER J. FÜLÖP

IX. Peregringasse 3.

Bécs

(124.) 12—15.

Bécs

ÉRTESÍTÉS.

A nőhai testvérem: ifju Fodor István halála után örökség utján reám maradt és már 14 év óta fennálló temetkezési intézetemet — azon okból, mert mint építész-mérnök tisztán az ezen szakba vágó vállalatokkal szándékozom foglalkozni — megszüntetem s az ezen üzletben levő árucikkeimet kisebb részletekben — és esetleg egy tömegben is — gyári áron alól eladásra boesátom.

Halottas gyászokcsijaimat és egyéb felszereléseimet a legjutányosabb áron egyenként is eladom.

Mely kedvező alkalomra az érdeklődőknek, különösen pedig a vidéki temetkezési intézetek és egyleteknek figyelmét felhívom.

Megjegyezni kívánom ezuttal, hogy addig is, mig ezen üzleti felszereléseim elárúsítását eszközölhetem: temetések rendezését ugy helyben, mint vidéken továbbra is, és pedig mélyen leszállított árak mellett elvállalom.

Tisztelettel

FODOR JÓZSEF.

6—?

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET ZICHERMAN H. irodája, Rózsa-tér 16-ik sz. a.

Eladó ház a piacz közelében, mely áll : 4 utcai, 7 udvari, 2 előszobából s a hozzá tartozó $\frac{1}{4}$ hold ondódi földből 10,000 frt teherrel. Bővebbet irodámban. (488)

Hatvan-utczán a termény-vásár és a bősziorményi vasut közelében egy jövedelmező ház eladó, mely tartalmaz : egy vendéglőt, egy gépműhelyt, bótot és több lakosztályt. — Ugyanott két bólt kiadó, valamint a baromvásár téren egy telep eladó, mely tartalmaz egy bólt helyiséget, lakosztályt, tengeri görét, 30 méteres jószágaklot, két hold területű udvart és szőlőt. (411.)

Kiadó bólt helyiség a csapó-utczai részen 3 szobával, italmérési joggal együtt. (415)

Kiadó ház f. évi Május 1-től 10 szoba, 2 konyha, 1 kert, istálló stb. (491)

Gépsz lakatos 2000 frt tőkével, akár mint társ, vagy részvényes valamelyik malom, uradalom vállalatát alkalmazást keres. Bővebbet irodámban. 414.

Eladó ház $1\frac{1}{2}$ hold ondódi és szeptesi földdekkel együtt kedvező feltételek mellett eladó. 456.

Gazdatiszt keresztény 45 éves, a ki már nagyobb gazdaságokban alkalmazva volt — hason minőségben alkalmazást keres. 151.

Kiadó lak. 2 szoba, konyha, kamara azonnal kiadó. 486.

Eladó ház, mely áll 2 utcai, 4 udvari szobából, 1 nyilas ondódi földdel együtt. 487.

Eladó ház, mely áll : 4 utcai, 7 udvari, 2 előszobából, $\frac{1}{2}$ hold ondódi földdel együtt. 488.

Kiadó bólt, közel a vasúthoz. (413.)
Csapó-meszera részen egy jó forgalmu üzlethelyiség 1894. Május 1-től kiadó. (407.)

Üzlethelyiség felszereléssel és lakással 1894. év május 1-től bérbe adó. — Értekezzeni irodámban. (407)

Egy köz- és váltóüggyvéd hármely fogalmazási szakban vágó irodai vagy pedig bizalmi állást elfogad Debreczenben. Kivánatra biztosítékot is adhat jelzálogi bekebelezés, vagy állampapirokban. — Bővebb felvilágosítást nyujt e lap kiadó-hivatala. (408.)

Egy kiténtő bizonyítványokkal ellátott családossal gazdatiszt, 32 éves, mint ispán vagy ennek megfelelő alkalmazást keres. (371.)

Szülők, gyámok, árvaleányok figyelmébe. — Egy vidéki fiatal önálló műparos óhajtan egy megfelelő árva leányt házasságra lépni; megismerkedés czéljából ajánlatok „árva” czimre irodámba kéretnek. 404

Eladó bolti felszerelvény. 90 kisebb, 30 nagyobb fiók, bor- és szesz-hűtő edényekkel a legdúsabban ellátva — eladó. — Értekezzeni felőle irodámban. (402.)

Megvételre kerestetik egy jó karban lévő ökör talyiga. Értekezzeni irodámban.

Eladó föld és szőlő : a) 12 öl ondódi föld. — b) $1\frac{1}{2}$ hold 1-ső osztályu újföldi — c) 2 nyilas szőlő a hatvan-utczai kertben. (224.)

A színházhoz igen közel egy szépen beburtozot 2 szobából álló (egyik a főtérrel szembe, utczai) magános urnak kiadó. Egy jó bizonyítványokkal ellátott conventios kovács esetleg fűtő alkalmazást keres. 410.

Ondódi föld 47 öl, épületekkel ellátva eladó. (234.)

Ujosztási föld 63 $\frac{1}{2}$ hold a Fay dőlőben épületekkel istállóval stb. 235.

Örökbe gyermekek kiadatnak, bővebbet irodámban. 471.

Kerestetik egy zsidó nevelő, a ki a könyvvezetésben is jártassággal bír.

Csapó-utczán 1 bormérő helyiség négy szoba, fedett kuglizó, nyári mulatóval f. év végén kiadó. (409.)

Eladó ház Csokonai-utczán, mely áll 6 szoba, 4 konyhából 10 évi adómentességgel. (481.)

Több kisebb pincze több elegánsan berendezett udvari és utczai szoba kiadó. Értekezzeni irodámban.

Kiadó 4—5 szoba a Darabos-utca elején. 480.

Szép kis birtok a Macson, 53 kat. hold gyönyörű fekvésű, első osztályu fekete föld, lakóházzal, gazdasági épületekkel együtt eladó. (213)

Eladó ház. Miklós-utca végén, a lovas lakatanyával szemben egy 52 év óta fennálló bormérési helyiséget tartalmazó ház, mely áll : hat szoba, három konyha, tekepálya, istálló, szabad kézből eladó. Értekezzeni irodámban (367)

Egy esinos művelt özvegy nő, mint elárúsító nő, alkalmazást keres. (398.)

Majorsági föld (az átkos földön) 1 nyilas, szép és jó épületekkel együtt kiadó. (227.)

Eladó ondódi föld. Az ondódi két háztani föld eladó. Értekezzeni irodámban. (228.)

Er-Mihályfalván közel a vasúthoz 2 ház eladó, különösen alkalmas korcsma vagy üzlethelyiségnek. (474.)

Birtokeladás. Több, kisebb és nagyobb birtok jutányosan eladó Pest megyében; bővebb értesítést nyujt irodám. (229.)

Eladó birtok. 4000 holdas birtok, első rendű föld, mindenféle gazdasági épületekkel és úri lakkal ellátva, eladó. Ár: 400,000 frt. — Értekezzeni felőle irodámban. (467.)

Helybeli debreczeni helyi vasut részvénytársasági részvények megvételre kerestetnek. Bővebb felvilágosítást nyujt irodám.

Kerestetik egy nagy mangorló megvételre. (477.)

A Pacz elején Udvarhelyi Géza szomszédságában egy 5 régi boglyás kaszálló rajta levő épületekkel együtt eladó. — Értekezzeni irodámban. (221.)

Ügynökök, helyben némi ovadékkal azonnal felvételnek.

Kereskedő segédek minden szakmából, azonnali alkalmazásra megrendelhetők.

Kiadó lakások. Péterfia-vár-utczán, több utcai, udvari, emeleti, földszinti lakások Október 1-től kiadók. (471.)

Eladó külföldi kis törpe arany Bántán-faj kakas, tyukok és csirkék. Hol megmondja irodám. (392.)

Egy jó karban levő új fedeles gyászokcs, teljes felszereléssel (lótakarók forgója stb.) jutányos áron eladó; hol, megmondja a kiadóhivatal. (359.)

Kiadó bólt helyiség és teljesen új bólt ajtó roletta, eladó. (860.)

Gazdatiszt nős, izrael vallásu nagyobb uradalmakban alkalmazást keres.

Kiadó a h-pályai utszélen 28 hold föld gazdasági épületekkel együtt. 480.

Küttal gazdasági eszközökkel és jószágokkal, 27 zsák rozs, 12 zsák búza vetésse együtt — kiadó. — Bővebbet irodámban.

Eladó kovácsműhelyi berendezés, teljes szerszám fűvóval együtt. — Bővebbet irodámban. (374.)

Eladó ház. Péterfiai részen egy ujonnan épült, 10 évig adómentes ház, 8 lóra való istállóval együtt eladó. (446.)

Hegyköz-Szentimrén 6 hold 655 öl széles föld és 2 hold gyümölcsös, jó küttal, pajtával, pinczével, istállóval, pálinkafőző helyiséggel, külön szüretelő szinnel, — nyaralónak is alkalmas — jutányos áron eladó. Bővebbet irodámban. (232)

A h-hadházi határban egy 122 holdas birtok — kellő gazdasági épületekkel jó

Egy fiatal városi hivatalnok, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, a délutáni órákban, mint levelező és könyvvezető — ajánlkozik.

Conventios kovács alkalmazást keres. (406)

Zongora kerestetik megvételre. (485.)

Egy esinos művelt fiatal nő a ki már hasonminőségben uraságoknál szolgált, vidéken mint gazdaszony alkalmazást keres. Bővebbet irodámban. (478.)

Nagyvárad-utczán 2 szoba, konyha, kamara esetleg istállóval együtt kiadó. (484.)

Nagy-hatvan-utczán a h. bősziorményi vasut mellett a termény vásár közelében, egy nagyobb szerű ház eladó, ugyanzon házban egy gazdasági gép, szerszámok raktárát tartalmazó bólt helyiség kirkattal, lakással együtt kiadó. (411)

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Olajnagykereskedés és terményüzlet.

Legfinomabb olivajolaj } teljesen
Legfinomabb gyárolaj } savtalan-
Legfinomabb asványolaj } tott
a legelső díjakkal kitüntetve.

Kapható továbbá nálam: kékkő,
ponyva, zsák, kocsikenőcs, kátrányfesték, carbolsav, petroleum
stb. gazdasági czikk.

KRAUS KÁROLY J.

Budapest, Dorottya-utca 6. sz.

Megbízható, vidéken lakó ügy-
nőkök felvétetnek.

(18) 1-3

Egy egész jó karban
levő használt
salonberendezés
eladó. Felvilágosítás kapható
Dr. Ujfalussy ház

házmesternél. (8) 3-3.

CIMBALOM KEDVELŐKNEK
van szerencsém
szabad. hírneves
„Centráli” cim-
balmainat pedál vagy a nélkül melegen
ajánlani. A „CENTRÁL”-cimbalom azon
jó sajátsággal bír, hogy megóvja a fenék-
nek megpedesét és elhárítja az örök-
ös hangolást. Tekintetbe veendő, hogy
hangszerüzletem szak- és célszerű be-
rendezését és az anyagok nagybani, olcsó
beszerzését, illetőleg azon kellemes hely-
zetbe jutottam, hogy gyártmányaimat fe-
lette előbb vételáron becsáthatom forga-
lomba, mint bárki. Fel kell még említenem,
hogy begyakorolt munkásaim által, fel-
ügyeletem alatt készíttetnek. Árjegyzékkel
készséggel szolgál.

APPEL IGNÁC, gróf Károlyi-utca 5. szám.
(Alapított 1871-ben.)
(125.) 16-20.

Érdemjel a chicagói világiállításról.

(10.) 5-52.

Értesítés.

Alólirott van szerencsém, mindazon helybeli
és vidéki igen tisztelt vevőimnek, kik egy helybeli
vaskereskedő czég által, legolcsóbb beszerzési
forrás czimén, továbbá árlapok útján, tömegesen
ajánlat tététt, ezennel szives tudomásukra hozni,
hogy én azon oly nagyon olcsónak feltüntetett
árakból 5%-tól 10%-ig,

vasbútoroknál 15%-tól 20%-ig
engedményeket adok, kérvén ezek alapján további
becses megrendeléseiket.

Kiváló tisztelettel

KOVÁCS GYULA
VASKERESKEDŐ,

(21) 2

Nagy-uj-utca szegletén a „Bika” szálloda mellett.

Olcsóbban árusítjuk el, mint
bármely végeladásban

az idény előhaladottsága folytán:

legujabb ruhakelméinket
hozzaálló diszkekkel.

KOSMANOSI VELEZÉKEKET,

Téli kendők és escharpokat,

Vásznak és asztalneműeket,

Paplan és ágyterítőket

és minden e szakmába vágó cikkeket

BOROS TESTVÉREK

Debreczen, Kossuth-utca 3. (6.) 3.

Bronce-díszműárak.

Alkalmi

AJÁNDÉKTÁRGYAK

nagyválasztékban,

legolcsóbb

gyári árak mellett

KASZANYITZKY ENDRÉNÉL

DEBRECZENBEN,

Piacz-utca, 1900. szám.

Vidéki megrendelések
pontosan és a legnagyobb
figyelemmel teljesíttetnek.

(14.) 18.

China-ezüst díszműipar czikkek.

182. szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYEINEK
ÁR JEGYZÉKE

Szám	Kötelezettség és enged- mény nélkü készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákon- ként 4 85 kilogr.
		frt	kr	
A.	Asztali dara nagyszemű . . .	14	60	
E.	Szinte „ aprószemű . . .	14	—	
0	Királyliszt . . .	14	—	
1	Lángliszt kivonat . . .	13	20	
2	Elsőrendű zsemlyeliszt . . .	12	40	
3	Zsemlyeliszt . . .	12	—	
4	Elsőrendű kenyérliszt . . .	11	60	
5	Közép kenyérliszt . . .	11	20	
6	Kenyérliszt . . .	10	20	
7	Barna kenyérliszt . . .	8	20	
8	Takarmányliszt . . .	6	60	
11	Finom korpa zsákkal . . .	4	—	
11	„ „ „ zsák nélkül . . .	3	80	
12	Durva korpa zsákkal . . .	4	—	
12	„ „ „ zsák nélkül . . .	3	80	
	Cairke búza zsák nélkül . . .	3	60	

A zsákok súlytartalma, — teljsült tisztasúly-
nak véve.

A. B. 0-6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1894. Január 10.

(9.) 4.

PSERHOFER J.-féle győgszertár

Bécsben, I. ker., Singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi ne-
vet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás
hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedés-
nek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajánltattak minden oly bajok-
nál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vér-
tolulások, aranyér, béltétlenség, s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő
hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességéből származó
fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekelebb fájdalmakat
sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden ag-
godalom nélkül bevehetők. — A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülön-
bözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen
helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer
használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani. (133.) 8.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küld-
jön nékem ismét 15 tegereset az ön felülmulhatat-
lan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja
ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa-
csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel
Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes Ur! Isten akaratát volt, hogy az Ön
labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatá-
sát ezennel megírom: Én gyermekágyban meghül-
tem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam
többé képes végezni s bizonyára már a holtak
közé volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsa-
im engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja
meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy
ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak
gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük
visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9.

Mályen tisztelt Ur! A legforróbb köszönetemet
mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevé-
ben. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurut-
ban és vízkórásban, már életét is megunta, mely-
ről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy
dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból
s azoknak állandó használata folytán tökéletesen
kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes Ur! Alólirott ismételtén kér 4 cso-
magot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsa-
iból. El nem mulasztatom legnagyobb elismeré-
sem kifejezni ezen labdacok értéke felett s azokat,
a hol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek leg-
melegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tet-
szészerintí használására Önt ezennel felhatalma-
zom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8.

T. Ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító
labdacsaiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni szives-
kedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsa-
köszönetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem
öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labda-
cok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn leg-
forróbb köszönetemet kifejezem
vagyok tisztelettel. Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-
féle az „arany bircalmi almához“ czimzet gyógy-
szertárban, Bécsben I., Singerstrassa 15. sz. alatt
készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem
labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag,
melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 kr kiba-
kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10
kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.

Az összeg előbbi beküldésénél (mi legjobban
postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel
együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30
kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5
csomag 5 frt 20 kr és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük követ-
keztében ezen labdacok a legkülönfélébb nevek
és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében
kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacok-
kat követelni és csakis azok tekinthetők valódiak-
nak, melyeknek használata utasítása a Pserhofer
J. névalírással fekete színben és minden egyes
doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben
van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és
biztos hatása, legjobb szer minden köszvényes és
csúszos bajok, u. m.: gerince-agy-bántalom, tag-
szaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fő-
fájás, fülzúgogás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.
Tannochin hajkenőcs Pserhofer
J.-től. Évek hossza óta valamennyi haj
növesztő szer között orvosok által a legjobbnak
elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelen-
czével 2 frt.

Általános tapasz Stendel tanártól. Utés
és szúrás által okozott sebeknél mérges dagana-
toknál, ujjukacz, sebes vagy gyuladt-mell, vagy
más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva
1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalsam Pserhofer J.-től. Sok év
óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint
legbiztosabb szer elismerve. 1 kőcsőggel 40 kr.
Bérmentve 65 kr.

Ütífmedv, egy általánosan ismert kitűnő házi-
szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen.
1 üvegecske ára 50 kr. (2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.)

Élet-szegénia (prágai csöppek), megron-
tott gyomor, rossz emésztés és mindennemű al-
teti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegecsével
22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től
Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden követ-
kezményei, u. m.: fűfájás, szédülés, gyomor-
görcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1
csomag ára 1 frt.

Angol csodabalsam. 1 üveg 50 kr, egy
kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg-
szünteti a lábizzadást az azáltal képződő kel-
lemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint
ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal
50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balsam, kitűnő szer golyva ellen.
1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógy-
szer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztés-
ből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.
Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osz-
trák lapokban hirdett összes bel- és külföldi
gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak,
és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón
megszerezhetnek. — Postai megrendelések a leg-
gyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre
beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küld-
detnek. — Bérmentes csakis oly esetben történik
a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely eset-
ben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Női divatru és confectió (felöltő stb.) üzletem **végképeni megszüntetése miatt raktárom összes áruí**

f. hó 11-től kezdve jóval gyári áron alól adatkak el.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva azon körülményt, hogy a hatósági engedélyhez képest az összes árúk rendkívül **rövid idő alatt** kell, hogy kiárúsítsassanak, kérem becses látogatását

tisztelettel

ROTT L.

Debreczen, főpiacz, kistemplommal szemben.

Készleten vannak:

Szines és fekete divatkelmék, flanellek, kazánok és divat-veledek.

Karton, batist és atlas satainok.

Dús raktár szines és fekete selyem kelmékben, báli és alkalmi ruhaszövetek, báli belépők. Selyem-, berliner- és posztókendők.

Menyasszonyi nagy selyem-kendők. Satain-, selyem és atlas-

PAPLANOK.

Ágy- és asztalterítők és mindenféle vászonárúk.

Rendkívül nagy választék

női felöltők, bundák, kerek köpenyek, gyermek felöltők, esőköpenyek és tavaszi kabátok. Mindenféle szörmeárúk, u. m.:

MUFFOK, GALLÉROK ÉS BOÁK.

(5.) 3-5.

WILHELM-féle

antiarthritikai antirheumatikai

VÉRTISZTÍTÓ-TEA

WILHELM FERENCZ gyógyszerésztől

Neukirchenben (Alsó-Ausztria) csomagonként o. é. 1 forintért minden gyógyszerárban kapható. (139.) 4-6.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek, a **Debreczenben Piacz-
utoza 2083. szám alatt** ujonnan épült saját házamban berendezett fiók

BÚTOR GYÁRI RAKTÁRAMAT

becses figyelmébe ajánlani.

Mármaros-szigeti bútorgyáram még az 1875-ik évben alapított, ez idő óta a legjobb sikerrel működő, jó ízlés, szép és szolid munkáért 1882. évben I. osztályu díszoklevelet nyert, az 1885. évi országos általános kiállításon nagy bronz éremmel, az 1888. évben Pécsen, nagy arany éremmel s 1891. évben Temesvárott szintén nagy éremmel lett kitüntetve.

Gyáram minden tekintetben a legcélszerűbb újításokkal lévén berendezve az épület Portal és bútorigar terén a legmesszebb menő igényeknek is könnyűszerrel megfelelhettek, már annál inkább is, mert tudvalevőleg Mármarosmegyében, a hol gyáram fenn áll, található a legjobb fa az országban, a mi szintén jelentékenyen hozzájárul, hogy jó és olcsó munkát készíthessek.

Gyári raktáramban nagyválasztékban van készletben mindennemű lakberendezés, magánházak, szállodák és egyéb intézetek számára, a legegyszerűbb bútordaraboktól kezdve a legfinomabb művészeti kivitelű asztalos, kárpitos, esztergályos és fafaragó iparcikkig a legkülönbözőbb stýlben.

Ugyazintén dúsválasztékban találhatók nálam bútorszövetek, tükrök vasbútorok, továbbá bel- és külföldi bútor díszítési tárgyak.

Üzletemben szakavatott sok éven át kipróbált munkaerők állván rendelkezésemre, mindenkor oly helyzetben vagyok, hogy a reám ruházandó megbízásokat olcsón, pontosan, szolid kivitelben és jótállás mellett eszközölhetem. Esetleg csomagolásokat olcsó árért pontosan teljesítek.

Vállalkozom üzletkörömbé vágó javítások eszközésére olcsó ár számítás mellett, ugyazintén mindennemű épület asztalosmunkákra is.

Midőn díszesen berendezett bútor raktáram szíves megtekintésére a n. é. közönséget kérem, maradok szíves jóindulatu támogatását kérve

kiváló tisztelettel

SCHWARCZ VILMOS.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

üveg, porcellán, lámpa, khina-ezüst, dísz tárgyak és konyha berendezés nagyraktára
DEBRECZENBEN.

"Leltározást befejezvé" czimen hirdetett árúkat, azok olcsó és jósága által, rövid időn kiárultam. — Mostan sikerült több első rendű gyárossal, a folyton való szállítással, oly árakat kötőm, hogy képes vagyok és leszek úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget mindig szép, jó és olcsó árúkkal ellátni.

Tudomásul:

Készpénz fizetéssel.

Készpénz fizetéssel.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és diszmintával. Uj összeállítás, 6 személyre	ezelőtt 10 frt — kr most 6 frt 95 kr.
Asztali készlet Finom porcellán, aranyozva és diszmintával. Uj összeállítás, 6 személyre	ezelőtt 10 frt 50 kr most 7 frt 50 kr.
Asztali készlet finom porcellán, aranyozva és diszmintával. 40 darabból áll, 6 személyre	ezelőtt 15 frt — kr most 12 frt 50 kr.
Thea készlet. Finom porcellán, aranyozva és diszmintával. 17 darabból áll, 6 személyre	ezelőtt 8 frt — kr most 4 frt — kr.
Fekete kávé tálczával porcellán, aranyozva és diszmintával. 17 darabból áll, 6 személyre	ezelőtt 8 frt 50 kr most 4 frt — kr.
Kávé készlet tálczával porcellán, aranyozva és diszmintával. 17 darabból áll, 6 személyre	ezelőtt 8 frt 50 kr most 3 frt 50 kr.
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és diszmintával. 7 darabból áll, ezelőtt 8 frt 50 kr.	most 5 frt — kr.
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és diszmintával ezelőtt 9 frt — kr most 4 frt 50 kr.	
Mosdó készlet finom Fayans diszmintával	9 " " " 4 " "
Fekete kávé csésze porcellán, diszmintával igen csinos 1 pár	" " 22 " " 12 "
Fekete kávé csésze porcellán, aranyozva és diszmintával igen csinos 1 pár	" " 25 " " 15 "
Kávé csésze porcellán aranyozva és diszmintával igen csinos 1 pár	" " 35 " " 25 "
Kávé csésze porcellán, aranyozva és diszmintával igen csinos 1 pár	" " 25 " " 16 "
Amerikai cukor doboz nickel foglalóval sajtolt üvegből 1 darab	1 " 35 " " 45 "
Sajtolt üveg tányérkák több mintákban mély és lapos	1 " " " 5 és 6 "
" befőzetes tál hat személyre, mély	1 " " " 50 " " 30 "
" talpas tál	1 " " " 60 " " 35 "
" cukortartó fedővel, igen csinos	1 " " " 40 " " 25 "
" sótartók több mintákban	1 " " " " 5 és 6 "
Ozsonakések majolika nyéllel, igen csinos	1 " " " " 20 kr most 10 "

A fent jelzett cikkekén kívül nagy raktárt tartok **khina ezüstökből, DÍSZTÁRGYAK**, ugyazinté **evőeszközöket** húsz évi jótállás mellett.

Konyha berendezésekhez való minden kellekeket nagyválasztékban.

Vendéglői és kávéházi berendezéseket (pontos méret) gyári árakkal.

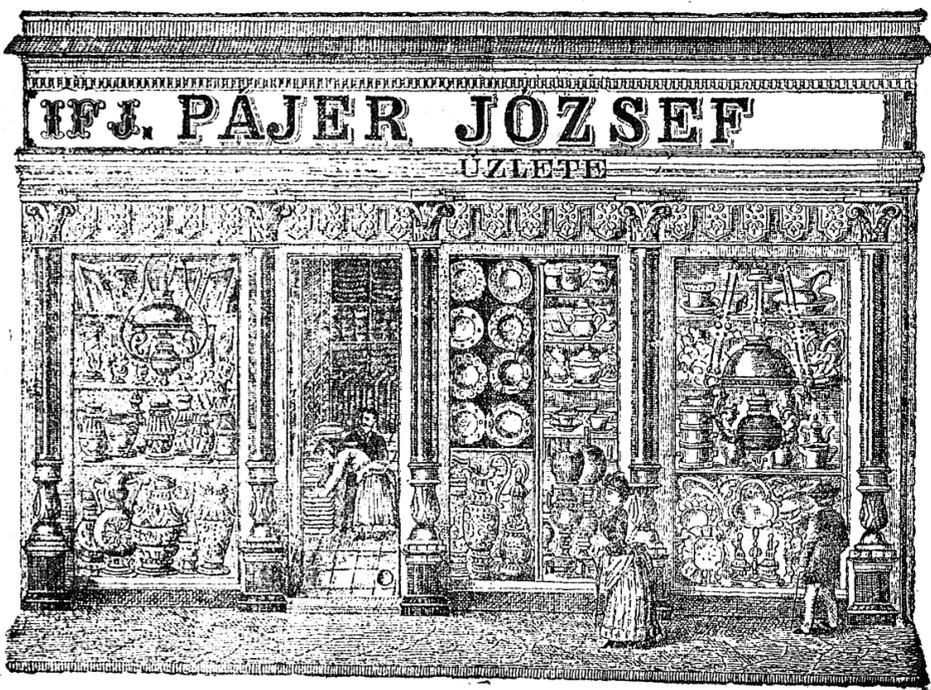
Alpaca evőeszközöket, tálozákat kamat engedménnyel szállítok.

Vidéki megrendeléseket előírás szerint a legpontosabban teljesítek, csomagolást nem számítok.

Menyasszonyi kelengyék vidékre szállításánál a netaláni kárt megtérem, a ládákat nem számítom.

Maradok tisztelettel

ifj. PÁJER JÓZSEF.

Finom csiszolt boros pohár szalag díszszel	1 darab ezelőtt — frt 10 kr most 6 kr.
" " " " csillag	1 " " " 25 " " 12 "
" " " " sima metszet	1 " " " 7 " " 4 "
" " " " szeglet metszet	1 " " " 18 " " 8 1/2 "
" " vizes " szalag díszszel	1 " " " 16 " " 8 "
" " " " csillag	1 " " " 35 " " 16 "
" " " " sima metszet	1 " " " 9 " " 6 1/2 "
" " " " szeglet metszet	1 " " " 16 " " 12 1/2 "
" " boros üveg szalag díszszel	1 " " " 75 " " 40 "
" " " " csillag	1 " " " 90 " " 60 "
" " vizes " szalag "	1 " " " 1 " " 52 "
" " " " csillag	1 " " " 1 " " 75 "
Hálószoba lámpa (Ampel) több színben	3 frt 50 krajczártól teljebb 18 forintig.
Függő lámpa, felsúlyozva csigával kipróbálva, igen csinos	3 " 50 " " 100 "